

PATVIRTINTA

Zarasų rajono savivaldybės viešosios įstaigos
Sveikatos centro l.e.p. direktoriaus
2023 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. V-1

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS SVEIKATOS CENTRO ODONTOLOGIJOS SKYRIAUS GYDYTOJO ODONTOLOGO PAREIGYBĖS APRAŠYMAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gydytojo odontologo profesinė kvalifikacija įgyjama baigus vientisąsias universitetines odontologijos studijas. Užsienyje įgyta gydytojo odontologo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Teisė verstis gydytojo odontologo praktika suteikiama asmeniui, teisės aktų tvarka įgijusiam gydytojo odontologo profesinę kvalifikaciją ir turinčiam galiojančią odontologijos praktikos licenciją verstis odontologijos praktika pagal gydytojo odontologo profesinę kvalifikaciją.

3. Gydytojas odontologas dirba savarankiškai pagal savo kompetenciją, įvardytą Lietuvos medicinos normoje MN42:2023 „Gydytojas odontologas“, bendradarbiaudamas su gydytojais odontologais, burnos higienistais, gydytojo odontologo padėjėjais, kitais sveikatos priežiūros specialistais, odontologines paslaugas teikdamas vaikams ir suaugusiems. Gydytojas turi gerai išmanyti informacines technologijas, dirbti su kompiuterinėmis programomis, turėti galiojančią elektroninio parašo laikmeną.

4. Gydytoją odontologą priima į darbą sudarant darbo sutartį ir atleidžia iš pareigų Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įstaigos direktorius. Pagal patvirtintą įstaigos struktūrą jis yra tiesiogiai pavaldus I lygio direktoriaus pavaduotojui medicinos reikalams. Gydytojui odontologui pavaldus kartu su juo dirbantis gydytojo odontologo padėjėjas.

5. Gydytojas odontologas savo veikloje vadovaujasi gydytojo odontologo praktika, asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, Lietuvos medicinos norma „Gydytojas odontologas“, įstaigos įstatais, vidaus tvarkos taisyklėmis ir šiuo pareigybės aprašymu.

II SKYRIUS TEISĖS

6. Gydytojas odontologas turi teisę:

6.1. verstis gydytojo odontologo praktika Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;

6.2. išrašyti receptus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 8 d. įsakymo Nr. 112 „Dėl Receptų rašymo ir vaistinių preparatų, medicinos priemonių (medicinos prietaisų) ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių išdavimo (pardavimo) vaistinėse gyventojams ir popierinių receptų saugojimo, išdavus (pardavus) vaistinius preparatus, medicinos priemones (medicinos prietaisus) ir kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones vaistinėje, taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

6.3. išduoti medicininius ar sveikatos pažymėjimus (pažymas) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

6.4. pagal kompetenciją konsultuoti pacientus, fizinius ir juridinius asmenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

6.5. atsisakyti teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja gydytojo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar gydytojo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

6.6. gauti darbui būtiną informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bei fizinių ir juridinių asmenų;

6.7. vykdydamas Lietuvos medicinos normoje nurodytą veiklą, tvarkyti paciento asmens duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių pacientų asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka.

7. Gydytojas odontologas turi ir kitų teisių, nustatytų kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą.

III SKYRIUS PAREIGOS

8. Gydytojas odontologas privalo:

8.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą;

8.2. pagal savo kompetenciją, nurodytą Lietuvos medicinos normoje bei šiame pareigybės aprašyme, ir įstaigos licenciją, kvalifikuotai tirti, diagnozuoti ir gydyti ligas, būkles bei sveikatos sutrikimus, rekomenduoti ir dalyvauti organizuojant ligų ir sveikatos sutrikimų profilaktikos priemones bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

8.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais siūsti pacientą konsultuotis ir (ar) gydytis pas atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;

8.4. bendradarbiauti su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais, dalyvaujančiais atliekant tyrimo, diagnostikos ir gydymo veiksmus;

8.5. propaguoti sveiką gyvenimą, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;

8.6. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Specialisto spaudo numerio suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

8.7. pagal kompetenciją vykdyti privalomas sveikatos programas;

8.8. laikytis gydytojo profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laikyti konfidencialia; kitiems asmenims ši informacija gali būti atskleista Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka;

8.9. tobulinti profesinę kvalifikaciją;

8.10. laikytis licencijuojamos gydytojo odontologo veiklos sąlygų;

8.11. tvarkyti gydytojo odontologo praktikos dokumentus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

8.12. paaiškinti gydytojo odontologo praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

8.13. taikyti tik medicinos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius tyrimo, diagnostikos ir gydymo metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis;

8.14. naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančias medicinos priemones, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis. Užtikrinti, kad medicinos priemonės būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone pateikiama informacija;

8.15. informuoti teisėsaugos institucijas apie visus atvejus, kai į sveikatos priežiūros įstaigą kreipiasi arba pristatomas asmuo, kurio gyvybei kelia pavojų padaryti kūno sužalojimai, taip pat asmuo, kurio gyvybei pavojus negresia, tačiau jam padarytos durtinės, pjautinės, šautinės ar dėl sprogimo atsiradusios žaizdos arba kitokio pobūdžio kūno sužalojimai, kurie gali būti susiję su nusikaltimu;

8.16. perduoti informaciją Vaiko teisių apsaugos tarnybai ar policijai apie vaikų nepriežiūrą, smurtą prieš vaikus ir globojamus asmenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

8.17. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

9. Gydytojo odontologo kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja baigęs odontologijos studijas bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę odontologijos mokslo ir praktikos pažangą.

10. Gydytojas odontologas turi žinoti:

10.1. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;

10.2. sveikatos teisės pagrindus;

10.3. sveikatos draudimo pagrindus;

10.4. medicinos statistikos pagrindus;

10.5. asmens duomenų apsaugos principus.

11. Gydytojas odontologas turi mokėti naudotis informacinėmis ir ryšio technologijomis.

12. Gydytojas odontologas turi išmanyti:

12.1. saugos darbe reikalavimus;

12.2. medicinos etikos ir deontologijos pagrindus;

12.3. bendruosius sveikatos priežiūros organizavimo principus;

12.4. žmogaus anatomiją, fiziologiją bei amžiaus ir lyties ypatybes;

12.5. vaistinių preparatų, skiriamų pagal gydytojo odontologo kompetenciją, klinikinę farmakologiją, veikimą ir jų galimą šalutinį poveikį;

12.6. žmogaus psichologijos pagrindus, psichologinius dantų gydymo aspektus, taip pat socialinių veiksmų įtaką;

12.7. burnos ertmės ligų prevenciją, etiologiją, patogenezę, simptomatiką ir diagnostiką, konservatyvaus ir operacinio gydymo indikacijas ir kontraindikacijas, gydymo metodus;

12.8. būtiniosios pagalbos organizavimą Lietuvoje;

12.9. odontologijoje naudojamų medicinos priemonių veikimą, jų šalutinį poveikį, sukeltas komplikacijas;

12.10. sąmoningos sedacijos ir bendrosios nejautos odontologijoje indikacijas, kontraindikacijas bei atlikimo technikos principus;

12.11. tiesioginių ir netiesioginių restauracijų parinkimo, maksimaliai tausojant likusius danties audinius, principus;

12.12. infekcijų kontrolės pagrindus;

12.13. veido kaulų, žandikaulių ir dantų diagnostinės rentgenologijos ypatumus: rentgenografiją, rentgenogramų ir rentgeno tyrimo vertinimo kriterijus.

13. Gydytojas odontologas turi gebėti:

13.1. dirbti savarankiškai ir komandoje su kitais specialistais;

13.2. bendrauti su pacientu ir jo artimaisiais;

13.3. surinkti ir įvertinti anamnezę ir objektyviai ištirti pacientą;

13.4. pagal kompetenciją mokėti vertinti atliekamus laboratorinius, morfologinius, radiologinius ir kitus tyrimus;

13.5. naudoti patvirtintus odontologinių ligų diagnostikos ir gydymo protokolus ir metodikas;

13.6. organizuoti odontologinių ligų prevencijos veiklą, įgyvendinti profilaktikos metodus bei profilaktikos priemones, mažinančias odontologinių ligų pasekmes;

13.7. nustatyti galimas odontologinių ligų ankstyvasias komplikacijas ir būkles, keliančias pavojų ar grėsmę asmens sveikatai arba gyvybei;

13.8. suteikti pirmąją medicinos pagalbą, esant ūmioms odontologinėms būklėms ir įvykus dantų traumai;

13.9. sudaryti pacientų su specialiosiomis reikmėmis dantų gydymo planą, taikyti jiems burnos ligų profilaktikos priemones;

13.10. parinkti odontologines medžiagas, indikuotinas dantų struktūrai atkurti bei gyvybingai pulpai išlaikyti;

13.11. įvertinti dantų ėduonies atsiradimo riziką; suplanuoti ir pritaikyti individualią burnos sveikatinimo programą;

13.12. taikyti konservatyvų ir invazyvų dantų ėduonies gydymą;

13.13. parinkti mažiausiai invazyvius ir labiausiai paciento poreikius atitinkančius dantų atkūrimo būdus restauracijomis ant dantų;

13.14. nustatyti dantų apnašas;

13.15. atlikti burnos higieną;

13.16. hermetizuoti dantų vageles silantais ir atlikti kitas profilaktines procedūras;

13.17. atlikti dantų balinimo procedūras;

13.18. nuskausminti veido ir žandikaulių sritis;

13.19. atlikti injekcijas po oda, gleivine ir į raumenis;

13.20. išpreparuoti ir užpildyti kariozinius pažeidimus;

13.21. atlikti konservatyvų kraštinio periodonto ligų gydymą;

13.22. įvertinti periodonto ligos atsinaujinimo riziką ir palaikomojo gydymo dažnį, atlikti palaikomąjį periodonto ligų gydymą;

13.23. atlikti dantų okliuzinių paviršių korekciją šlifuojant ir tiesiogiai bei netiesiogiai restauruojant;

13.24. atlikti okliuzinių paviršių korekciją koreguojant okliuzinę traumą, pašlifuoti iltinius dantis;

13.25. įtarti ortodontines anomalijas ir siūsti konsultuotis pas specialistą;

13.26. išrauti dantis ir dantų šaknis;

13.27. atlikti intraoralinę inciziją dėl periostito, danties šaknies viršūnės ar periodonto pūlinio;

13.28. tvarstyti žaizdas, keisti drenus;

13.29. susiūti minkštus audinius burnoje;

13.30. išimti siūles;

13.31. įtarti seilių liaukų ligas ir siūsti konsultuotis pas specialistą;

13.32. įtarti smilkininio apatinio žandikaulio sąnario funkcijos sutrikimus ir tais atvejais, kai viršijama gydytojo odontologo kompetencija, nustatyta Lietuvos medicinos normos 16.52. papunktyje, siūsti pacientus konsultuotis pas specialistą;

13.33. tęsti neurologinių susirgimų veido, burnos ir žandikaulių srityse gydymą pagal specialisto rekomendacijas;

13.34. gydyti burnos trauminius pažeidimus, atsiradusius dėl ortodontinių aparatų, esant poreikiui tokio gydymo metu koreguoti ortodontinį aparatą;

13.35. nuimti lūžusį fiksuotą ortodontinį aparatą, nuimti dalį ar visą fiksuotą ortodontinį aparatą, dėl lūžio sukeltą burnos ertmės traumą;

13.36. atlikti ir vertinti dantų diagnostinį radiografinį tyrimą, dantų rentgenogramą, panoraminę rentgenogramą.

14. Gydytojas odontologas, pagal savo kompetenciją, turi kvalifikuotai diagnozuoti ir gydyti šias burnos ligas:

14.1. ankstyvuosius ir pažengusius kariozinės kilmės pažeidimus pieniniuose ir nuolatiniuose dantyse;

14.2. nekariozinės kilmės danties kietųjų audinių pažeidimus;

14.3. pulpos ir viršūninio periodonto ligas;

14.4. dantų ir gleivinės trauminius pažeidimus;

14.5. žandikaulių uždegimines būkles: periostitą, alveolitą;

- 14.6. apatinio žandikaulio išnirimą (atlikti uždarą išnirusio žandikaulio atstatymą);
- 14.7. apatinio žandikaulio lūžimą (suteikti pirmąją pagalbą ištikus traumai, sekti ir stebėti pacientus po gydytojo specialisto konsultacijos);
- 14.8. kraštinio periodonto ligas: gingivitą ir periodontitą, ūmias periodonto būkles;
- 14.9. burnos gleivinės, lūpų bei liežuvio ligas: grįžtamąją burnos aftą, stomatitą, skruostų ir lūpų kandimus, cheilitą, geografinį liežuvį;
- 14.10. danties implantą supančių audinių uždegimą;
- 14.11. dantų ir dantų eilių defektus;
- 14.12. dantų raidos ir dygimo sutrikimus

V SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

15. Gydytojas odontologas atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka už profesinės praktikos klaidas, aplaidumą, netinkamą jam priskirtų funkcijų atlikimą, bioetikos ir Odontologų profesinės etikos kodekso nustatytų reikalavimų pažeidimą, profesinės kompetencijos viršijimą, pacientų teisių pažeidimą bei padarytą žalą paciento sveikatai.

Susipažinau ir sutinku

(vardas, pavardė ir parašas)

(data)